

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка
Факультет української філології, культури і мистецтва
Кафедра української літератури, компаративістики і грінченкознавства

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ

“ 01 ” вересня 2025 року

ПРОГРАМА ПРАКТИКИ НАВЧАЛЬНОЇ (ЛІТЕРАТУРНО-КРАЄЗНАВЧОЇ)

для студентів

спеціальності В11 Філологія (за спеціалізаціями)
спеціалізації В11.01 Українська мова та література
освітньої програми 1.В11.01.01 Українська мова та література

рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Київ – 2025

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА Код ЄДРПОУ 45307985	
Програма № 0659/к5	
Начальник відділу моніторингу якості освіти	
(підпис)	(прізвище, ініціали)
«01» вересня	20.25 р.

Розробники:

Жигун Сніжана Віталіївна, доктор філологічних наук, доцент кафедри української літератури, компаративістики і грінченкознавства;

Бровко Олена Олександрівна, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри української літератури, компаративістики і грінченкознавства

Блохіна Наталія Олексіївна, ст.викладач кафедри української літератури, компаративістики і грінченкознавства.

Програму практики розглянуто і затверджено на засіданні кафедри української літератури, компаративістики і грінченкознавства

Протокол від 30 серпня 2025 р. № 9

Завідувач кафедри

(Олена БРОВКО)

Програму практики погоджено з гарантом освітньої програми

«Українська мова і література» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Гарант освітньої програми

(Тетяна ВИДАЙЧУК)

01.09.2025 р.

Робочу програму перевірено

01.09.2025 р.

Заступник декана

з науково-методичної та навчальної роботи

(Світлана БОНДАР)

Пролонговано:

на 20___/20___ н.р. _____ (_____) «___» 20___ р., протокол № ___

на 20___/20___ н.р. _____ (_____) «___» 20___ р., протокол № ___

на 20___/20___ н.р. _____ (_____) «___» 20___ р., протокол № ___

на 20___/20___ н.р. _____ (_____) «___» 20___ р., протокол № ___

1. ОПИС ПРАКТИКИ

Найменування показників	Характеристика практики за формами навчання	
	денна	заочна
Вид практики		
Загальний обсяг кредитів/годин	3/90	3/90
Курс	1	1
Семестр	1	1
Кількість змістових компонентів з розподілом:		
Обсяг кредитів	3	3
Обсяг годин	90	90
Тривалість (у тижнях)	2	2
Форма семестрового контролю	Залік	

2. БАЗИ ПРАКТИКИ

	Район	Заклад (номер/назва)
1.	Шевченківський район, вул.Бульварно- Кудрявська, 18/2	Музей Бориса Грінченка
2.	Шевченківський район, вул.Богдана Хмельницького, 11.	Національний музей літератури України
3.	Оболонський район, вул. Л. Лук'яненка, 13-Б	Київський столичний університет імені Бориса Грінченка Бібліотека Університету

3. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ

Мета практики – підготовка студентів до професійної діяльності, набуття ними умінь і навичок, необхідних для роботи за фахом.

Під час навчальної (літературно-краєзнавчої) практики студенти спеціальності 035 Філологія набувають таких програмних компетентностей: ЗК 1 - Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 2 - Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності й досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу й суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 3 - Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 4 - Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 5 Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 7 Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 8 Здатність працювати в команді та автономно

ЗК 10 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 11 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ФК 4 Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов(и), що вивчаються(ється), описувати соціолінгвальну ситуацію.

ФК 5 Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку літератури, що вивчається, від давнини до ХХІ століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового літературного процесу та української літератури.

ФК 7 Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації

мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту.

ФК 8 Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

ФК 10 Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ФК 12 Здатність до організації ділової комунікації.

ФК 15 Інтеракційна компетентність передбачає: уміння вести діалог, побудований на реальній або симульованій ситуації та вільно вести розмову з носіями мови; здатність викладати свою думку відповідно до певних типів тексту з дотриманням параметрів комунікативно стилістичні доцільності та мовної правильності.

ФК 16 Літературознавча компетентність передбачає: знання про основні тенденції розвитку і своєрідність мовно-літературного процесу, зміст естетичних теорій, методів, напрямів, стилів і жанрів української літератури, історії зарубіжної літератури, фольклору. Розуміння основних проблем теорії літератури: література та дійсність, генезис і функція літератури, зміст і форма в літературі, критерій художності, літературний процес, літературний стиль, художній метод в літературі; проблем поетики: образ, ідея, тема, поетичний рід, жанр, композиція, поетична мова, ритм, вірш, фоніка в їх стильовому значенні.

4. Результати проходження практики

У результаті проходження навчальної (літературно-краєзнавчої) практики студенти набудуть такі знання:

ПРН 1 Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною(ими) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.

ПРН 2 Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПРН 3 Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.

ПРН 5 Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.

ПРН 10 Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.

ПРН 13 Аналізувати й інтерпретувати твори української та зарубіжної художньої літератури й усної народної творчості, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі (відповідно до обраної спеціалізації).

ПРН 14 Використовувати мову (и), що вивчається (ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.

ПРН 15 Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ПРН 16 Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної

філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.
 ПРН 18 Мати навички управління комплексними діями або проєктами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі обраної філологічної спеціалізації та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах

ПРН 19 Мати навички участі в наукових та/або прикладних дослідженнях у галузі філології.

5. СТРУКТУРА ПРАКТИКИ

Навчальна (літературно-краєзнавча) практика студентів у 1 семестрі складається з 3-х етапів, кожен із яких має відповідну кількість годин

Етапи проходження практики та види діяльності студентів	Розподіл годин за видами роботи
Етап 1. Організаційний:	
1. 1. Закріплення студентів за базами для проходження практики. 2. 2. Участь у роботі настановної конференції. 3. 3. Вивчення вимог програми до змісту виробничої (зі спеціалізації) практики, отримання методичних рекомендацій та індивідуальних завдань. 4. 4. Закріплення практикантів за керівниками.	6
5. Разом	6
Етап 2. Основний	
6. Ознайомлення з Музеєм історії міста Києва, Національним художнім музеєм, Національним музеєм літератури України, проєктом «Читати Київ», роботою Бюро театралізованих екскурсій.	6
7. Відвідування театралізованої (або інтерактивної) екскурсії та традиційної (у.т.ч. віртуальної).	4 (2+2)
8. Узагальнення спостережень.	10
9. Створення і проведення власної інтерактивної екскурсії на тему літературного Києва або локальної літературної історії Вашого регіону	30
10. Створення он-лайн екскурсії (або відеоролика) та розповсюдження власного літературно-краєзнавчого продукту в соцмережах.	20
11. Разом	70

Етап 4. Підсумковий	
12. Оформлення звітної документації практики	5
13. Контроль з відображенням проведеної роботи у щоденнику практики.	5
14. Узагальнення матеріалів практики із розміщенням в ЕНК	2
15. Участь у роботі звітної конференції.	2
Разом	14
Усього	90

6. ЗМІСТ ПРАКТИКИ

6.1. Особливості організації та проведення практики.

Упродовж практики, яка проводиться в 1 семестрі навчального року **на підготовчому етапі** студенти здійснюють таку діяльність:

1. Беруть участь у настановчій конференції, вивчають вимоги програми до змісту практики, порядок ведення щоденників практики.
2. Знайомляться з базою практики.
3. Визначають форми проведення практики.

На **основному етапі** практики студенти виконують всі види роботи згідно програми практики.

На **заліково-підсумковому етапі** практики студенти готують звітні матеріали з практики, затверджують на базі практики звітну документацію, готують виступ на звітній конференції в Університеті.

6.2. Завдання для самостійної роботи та/або перелік індивідуальних завдань для студентів.

Самостійна робота № 1-2

Варіант 1. Пройдіть електронний курс «Розсекречені» (https://courses.ed-era.com/courses/course-v1:Renaissance+KGB_4+2019_0512/about) і виконайте фінальне завдання.

Критерії оцінювання самостійної роботи:

Оцінюється виконання завдань у курсі, набрані бали перераховуються пропорційно.

Форма звітності:

Сертифікат та принтскрін фінального тесту.
Максимальна оцінка – 20 балів.

Варіант 2. Створіть п'ять словникових статей (п'ять слів) проєкту «Словник Бориса Грінченка та сучасність»

http://wiki.kubg.edu.ua/%D0%A1%D0%BB%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D0%B8%D0%BA_%D0%93%D1%80%D1%96%D0%BD%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%B0_%D1%82%D0%B0_%D1%81%D1%83%D1%87%D0%B0%D1%81%D0%BD%D1%96%D1%81%D1%82%D1%8C)

Критерії оцінювання самостійної роботи:

Оцінюється виконання завдань у курсі, набрані бали перераховуються пропорційно.

Форма звітності:

Покликання на створені сторінки проєкту «Словник Бориса Грінченка та сучасність»

Максимальна оцінка – 20 балів.

Карта самостійної роботи студента

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
Модуль 1	Сертифікат або скрин фінального тесту / покликання на словникові статті	20	I-II
Разом		20 балів	

6.3. Обов'язки студентів впродовж практики:

Під час практики студент зобов'язаний:

- виконувати всі види робіт, передбачені програмою навчальної (літературно-краєзнавчої) практики;
- вчасно й охайно вести документацію навчальної (літературно-краєзнавчої) практики.

6.4. Обов'язки керівників практики від Університету та від бази практики:

- забезпечити умови для проходження навчальної (літературно-краєзнавчої) практики, визначити керівників від бази практики для проходження практики, знайомства з базою практики;
- надавати студентам для вивчення основні документи про специфіку організації бази практики;
- надавати методичну допомогу студентам у підготовці складних питань щодо проходження навчальної (літературно-краєзнавчої) практики;

- контролювати виконання студентами програми навчальної (літературно-краєзнавчої) практики.

7. КОНТРОЛЬ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

7.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

	Вид робіт/діяльності Студентів	Форма звітності	Максимальна кількість балів		
			за один ицю	кількіс ть одиниц ь	максимальн а кількість балів
1.	Ознайомлення з інтернет-ресурсами Музею історії міста Києва, Національного художнього музею, Національного музею літератури України	в електронному щоденнику практики (е-курс)	10	1	10
2.	Написання тексту-узагальнення спостережень за особливостями проведення традиційної та інтерактивної екскурсії.	Текст 4 тис. знаків	15	1	15
3.	Створення власної інтерактивної екскурсії на тему літературного Києва або локальної літературної історії Вашого регіону.	Текст екскурсії	15	1	15
4.	Ознайомлення з проєктами «Бюро літературних екскурсій», «Читати Київ» (та ін. на вибір студента)_	в електронному щоденнику практики (е-курс)	10	1	10
5.	Створення он-лайн екскурсії за допомогою https://storymap.knightlab.com/ АБО створення відеозапису (промоційного ролика або презентації) проведеної Вами екскурсії. Поширення екскурсії в соцмережах.	Покликання на екскурсію; відеозапис екскурсії	20	1	20

6.	Проходження електронного курсу (самостійна робота) https://courses.ed-era.com/courses/course-v1:Renaissance+KGB_4+2019_0512/about АБО участь у	Сертифікат, скрин результатів тесту АБО покликання на створені	20	1	20
	проекті «Словник Бориса Грінченка та сучасність»	словникові статті			
7.	Самоаналіз практики	самоаналіз в звіті (е-курс)	5	1	5
8.	Звіт про практику	Текстовий файл, викладений в е-курсі, та презентація на звітній конференції	5	1	5
	Разом				100

7.2. Перелік звітної документації

- Звіт про практику, що містить:
 - Опис організацій, що проводили інтерактивну і традиційну екскурсії;
 - Текст-узагальнення порівняння особливостей проведення екскурсій;
 - Текст екскурсії;
 - Посилання на відео;
 - Покликання на онлайн екскурсію, поширену в соц.мережах;
 - Самоаналіз практики;
 - Сертифікат про проходження он-лайн курсу, принтскрін фінального тесту.
- Щоденник навчальної (літературно-краєзнавчої) практики, який відображає роботу студента за весь період практики.
- Презентація практики для звітної конференції в Університеті.

Усі звітні матеріали студенти розміщують в електронному щоденнику практики (е-курс) у рубриці «Звітна документація: навчальної (літературно-краєзнавчої) практики».

7.3. Вимоги до звіту про практику

У звіті про практику студентові потрібно розкрити такі питання:

- Які завдання навчальної (літературно-краєзнавчої) практики вдалося виконати найпродуктивніше?

- Виконання яких завдань навчальної (літературно-краєзнавчої) практики викликали труднощі і з яких причин? Чи вдалося студентів подолати труднощі і в який спосіб?
- Які загальні і фахові компетентності студентів вдалося розвинути в собі упродовж навчальної (літературно-краєзнавчої) практики?
- Розвитку яких загальних і фахових компетентностей студентів потрібно приділити додаткову увагу і чому? Як цьому зможуть допомогти керівники практики?
- Який досвід найбільше сприяв професійному становленню студента-практиканта?
- Чи задоволений студент-практикант результатами практики і чому?
- Які заходи дозволять оптимізувати навчальну (літературно-краєзнавчої) практику?

16.

7.4. Система контролю та критерії оцінювання

Підсумковий контроль здійснюється у формі заліку. Підсумкова оцінка складається з сукупності балів за виконані завдання.

Кількість балів за виконану студентом-практикантом роботу залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ своєчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності.

7.5. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно — відмінний рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре — достатньо високий рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу без суттєвих грубих помилок
C	75-81 балів	Добре — в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно — посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо — мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання — незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу — досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Кісь Р. Глобальне, національне, локальне (соціальна антропологія культурного простору). Львів :Літопис, 2005. 300 с.
2. Поколотна М. Організація екскурсійної діяльності: підручник ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017. 180 с.
3. Рутинський М. Й., Стецюк О. В. Музеєзнавство: Навч. посіб. Київ : Знання, 2008. С.286-325.
4. Київ в українській літературі / упор. В.Левицький. Київ : Прометей. 2025. 320 с.
5. Райбедюк Г.Б. Системний підхід до використання джерел літературного краєзнавства в умовах кризи сучасної літературної освіти в Україні *Науковий вісник Ізмаїльського державного гуманітарного університету. Серія : Педагогічні науки*. Ізмаїл : РВВ ІДГУ, 2020. Вип. 49. С.112-120.
6. Овдійчук Л. Літературне краєзнавство у фаховій підготовці майбутніх учителів української мови та літератури: інтеграційний аспект *Нова педагогічна думка*. 2021. № 1 (105). С. 91-96.